

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR.492
din data de 21.08.2013**

Dosar nr.: 55/2013

Petiția nr.: 574 din data de 31.01.2013

Petent: A.M.

Reclamat: -

Obiect: lipsa unui loc de muncă, încălcarea dreptului la o viață mai bună

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

I.1.1. A.M.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

-

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Plângerea petentei vizează faptul că nu are un loc de muncă, nu beneficiază de niciun sprijin din partea Primăriei în vederea privatizării cu bani europeni.

III. Procedura de citare

3.1. Urmare petiției, astfel cum a fost formulată, în temeiul Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.O. nr. 348 din 6 mai 2008, Colegiul a solicitat petentei să precizeze în mod concret obiectul petiției, faptele de discriminare imputate, data la care s-au săvârșit faptele de discriminare și persoana acuzată de săvârșirea acestor fapte.

3.2. Colegiul a solicitat petentei să precizeze în concret informațiile de mai sus, prin adresa înregistrată cu nr. 574/05.02.2013. Colegiul a acordat petentei termen la data de 28.02.2013. Până la data soluționării dosarului, petenta nu a comunicat informațiile în speță. Adresa înaintată petentei a fost returnată Consiliului prin Poșta Română cu mențiunea că persoana respectivă în speță petenta este lipsă de la domiciliu.

3.3. Raportat la evenimentele la care petenta face referire din perioada 2003, 2009, 2010, Consiliul a invocat prin citare **excepția tardivității introducerii sesizării**, potrivit art. 20 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată "(1) *Persoana care se consideră discriminată poate sesiza*

Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei.”

IV. Susținerile părților

4.1.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 574 din 31.01.2013, petenta susține că nu are un loc de muncă și nu beneficiază de niciun sprijin din parte Primăriei în vederea privatizării cu bani europeni.

4.1.2. Petenta sesizează faptul că în anul 2003 a fost bătută pe stradă și a stat cu piciorul în gips, a fost persecutată de angajator. În anul 2000 a fost operată de colecist, în anul 2006 a ajuns să în stadiul de a fi predispusă la ciroză, a făcut și hipertensiune arterială.

4.1.3. Petenta susține că în anul 2009 i-a fost spartă locuința data la care era plecată în Italia la muncă pentru câteva luni. S-a întors urgent acasă obligată de împrejurări, nu i s-a dat niciun ajutor, a găsit ferestrele deschise. În timpul spargerii locuinței vecinii petentei au mutat gardul de grănițuire.

4.1.4. În anul 2012 a încercat să se reîncadreze în câmpul muncii și Șeful de cadre a Spitalului Mavromate a refuzat să o angajeze pe motiv că postul solicitat de petentă este ocupat. A fost îndrumată să se pensioneze, s-a prezentat la Comisia de Expertiză de unde a fost luată în evidență dar nu a primit niciun răspuns. Diagnosticul l-a aflat de la Spital. Nu a beneficiat de zilele de recuperare (120 zile) pe când alții aveau „*diagnostice*” erau pensionați și lucrau în Italia.

4.1.5. Petenta consideră că i s-a încălcat dreptul la o viață mai bună.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Analizând plângerea astfel cum este formulată, Colegiul urmează a analiza excepția de tardivitate pentru faptele săvârșite în perioada 2003, 2009, 2010, ianuarie 2012 – ianuarie 2013 invocată din oficiu în cauză.

5.2. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strînsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.3. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc

formele de discriminare (n.n.), "sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni - garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor constituționale ale cetățenilor: "Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și nediscriminării". Din coroborarea aceluiași texte (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngrădiți ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD este obligat să soluționeze orice plângere întemeiată pe dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente sus menționate.

5.4. Din acest punct de vedere, Colegiul constată că petenta invocă vătămarea drepturilor sale prin faptul ca nu a beneficiat de sprijin din partea Primăriei pentru a primi finanțarea necesară pentru amenajarea unei livezi. Consideră că i s-a încălcat dreptul la o viață mai bună, invocând faptul ca a fost discriminată de poliția din localitate deoarece cazul său nu a fost soluționat corespunzător faptelor săvârșite de persoanele care i-au spart locuința.

5.5. În analiza incidenței obiectului petiției în câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „jurisdicție administrativă” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare. Actul de soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor O.G. nr. 137/2000, republicată, este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (C.N.C.D.) iar actul per se, este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești. Aceste aspecte sunt statuate de prevederile art. 16 (independența organului care emite actul), art. 20 (procedura specială), art. 20 alin.6 (principiul contradictorialității și al dreptului la apărare), art. 20 alin.7 (obligativitatea motivării actului), art. 20 alin.9 (procedura de atac în fața instanței de contencios administrativ) din O.G. nr. 137/2000 republicată în temeiul Legii nr. 324/2006 (lege organică) pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000. De altfel, caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul CNCD a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960 din 15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție). Prin Decizia nr. 1.096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că „CNCD este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ-jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art.124 privind înfăptuirea justiției și art.126 alin.(5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare”.

5.6. Potrivit art. 20 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată: „(1) Persoana care se consideră discriminată *poate sesiza Consiliul în termen de un an* de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei”. Legiuitorul român instituie principiul contradictorialității din care decurge implicit și principiul dreptului la apărare, în materia discriminării. În acest sens, art. 20 alin.4 dispune: „Colegiul director al Consiliului dispune măsurile specifice constatării existenței discriminării, *cu citarea obligatorie a părților*. Citarea se poate face prin orice mijloc care asigură confirmarea

primirii. Neprezentarea părților nu împiedică soluționarea sesizării”. Astfel, în cadrul procedurii de soluționare a sesizărilor, în materia discriminării, se acordă părților posibilitatea să participe în mod activ la prezentarea, argumentarea și dovedirea susținerilor lor, având dreptul de a discuta și a combate susținerile făcute de fiecare dintre ele, precum și de a-și expune punctul de vedere. În materia probelor, în cursul procedurii de soluționare a petițiilor privind fapte sau acte de discriminare se aplică principiul împărțirii sarcinii probei, ca excepție de la principiul din dreptul comun “onus probandi incubit actori”, potrivit căruia sarcina probei revine celui care face o propunere (afirmație) înaintea judecătii. Astfel, potrivit art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000 “*Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare*”.

5.7. Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor în fața C.N.C.D. publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, în art. 11 alin.1 dispune: „Petiția privind acte sau fapte de discriminare va cuprinde: a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor. Dacă reclamantul locuiește în străinătate, se va arăta domiciliul ales, unde urmează să i se facă toate comunicările privind soluționarea petiției; b) numele și calitatea celui care reprezintă partea, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional; c) obiectul petiției; d) arătarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază petiția; e) arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere; f) semnătura....”

5.8. Potrivit art. 38 din Procedură: “(1) Reclamatului i se comunică copii de pe petiție, precizându-se că se depune la dosar punctul său de vedere cu privire la obiectul petiției.(2) Punctul de vedere al reclamatului va cuprinde: a) numele, domiciliul sau reședința ori, pentru persoane juridice, denumirea și sediul. Dacă reclamatul locuiește în străinătate, se va arăta domiciliul ales, unde urmează să i se facă toate comunicările privind soluționarea petiției; b) numele și calitatea celui care reprezintă partea, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia și sediul profesional;c) excepțiile de procedură pe care reclamatul le ridică la cererea petentului;d) răspunsul la toate capetele de fapt și de drept ale petiției; e) dovezile cu care se apără împotriva fiecărui capăt de cerere; când va cere dovada cu martori, reclamatul va arăta numele și domiciliul lor; f) semnătura.

5.9. În raport cu aceste aspecte procedurale și modul în care este formulată plângerea, Colegiul observă că obiectul petiției este echivoc, de vreme ce nu precizează expres faptele de discriminare săvârșite, nu indică date de indentificare ale persoanelor care au săvârșit fapte de discriminare și nu indică mijloace de probă de natură a reține prezumția săvârșirii unor fapte de discriminare directe sau indirecte împotriva sa, ceea ce ar fi deplasat sarcina probei către partea reclamată.

5.10. Sub aspectul jurisdicției exercitate de Consiliul National pentru Combaterea Discriminării, în ceea ce privește constatarea și sancționarea faptelor de discriminare, individualizarea joacă un rol esențial atât sub aspect substanțial, faptele de discriminare fiind asimilate contravențiilor cât și sub aspect procedural, din punctul de vedere al sancționării respectiv al termenului pentru introducerea plângerii. În lipsa individualizării faptei atât sub aspectul momentului cât și a persoanei care a săvârșit-o, nu poate fi constatată contravenția și subsecvent dispusă sancționarea contravențională.

5.11. Curtea Europeană de Justiție a arătat că, potrivit principiului inversării sarcinii probei, revine reclamantului sarcina de a stabili, în fața instanței naționale, o situație de

fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe pe baza unuia dintre criteriile interzise. Adaptarea normelor privind sarcina probei se impune de îndată ce există o prezumție de discriminare. În cazul în care reclamantul ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe împotriva sa, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină părților din acțiunea principală, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, părțile menționate ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe unul din motivele interzise.

5.12. Or, Colegiul observă că, în sesizarea dedusă soluționării, nu pot fi reținute niciun fel de mijloace probatorii vecine și conexe de natură a determina aplicarea principiului inversării sarcinii probei, în condițiile art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000 republicată.

5.13. În considerarea acestor aspecte, Colegiul reține că prin adresa cu nr. 574 din 05.02.2013 petentei i s-au pus în vedere prevederile art. 2 alin.1, din O.G. nr. 137/2000 republicată și i s-a solicitat să completeze petiția cu precizarea în concret a faptelor, a persoanelor reclamate de săvârșirea discriminării. Adresa înaintată petentei a fost returnată Consiliului prin Poșta cu mențiunea că persoana respectivă în speță petenta este lipsă de la domiciliu.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția tardivității invocate din oficiu în cauză pentru faptele săvârșite înainte de introducerea petiției;
2. Obiectul petiției este de natură echivocă, neputând fi reținut în sensul prevederilor Ordonanței de Guvern nr.137/2000, republicată;
3. Clasarea dosarului;
4. Se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

BERTZI Theodora – Membru

CAZACU Ioana Liana – Membru

LAZĂR Maria – Membru

STANCIU Claudia Sorina - Membru

Hotărâre Redactată S.C.S., Tehnored. V.F.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.